

Begrotingsbeschouwing Onafhankelijk Moerdijk, 10 november 2011

Hierop rust een embargo totdat deze tekst daadwerkelijk is uitgesproken tijdens de Raadsvergadering van 10 november 2011.

Voorzitter,

Laat ons beginnen met College en ambtelijk apparaat te danken voor het harde werk. Dit jaar mag dat een extra compliment zijn, gezien het vele extra werk dat is verzet: niet alleen vanwege de nasleep van de brand bij Chemiepack, maar ook omdat bijvoorbeeld de bestuursrapportage is omgebouwd en omdat we inhoudelijk heel goed bediend zijn als het gaat om voorbereiding op de te maken keuzes ten aanzien van de bezuinigingen. We zijn nog nooit zo uitgebreid geïnformeerd. De reeds gerealiseerde bezuinigingen – ook op de organisatie – mogen in dit verband niet ook onvermeld blijven.

Onze fractie is, ondanks dat we vanavond over bezuinigingen besluiten, positief. Niet zozeer omdat we op onze wenken bediend zijn als het gaat om informatie in de aanloop naar te maken keuzes, maar vooral omdat we zien dat het motto “Samen Moerdijk” juist ook nu steeds meer gestalte krijgt. Het College heeft – mede door haar aanzet om te komen tot bezuinigingen in ‘Gewikt en Gewogen’ - de samenleving geprikkeld. Enerzijds leidde dit tot protest, maar tegelijkertijd laten burgers, instellingen, bedrijven en verenigingen zich ook van hun beste kant zien: velen zien en voelen dat we moeten bezuinigen en velen zijn bereid hun steentje bij te dragen. Zoals in Fijnaart op de inspraakavond door een bewoner werd aangegeven: we moeten met elkaar in dialoog, meer dan ooit. En dat is wat nodig is. Het roer moet om. Je kan het een kind uitleggen: minder werkenden die voor het inkomen van ons allen moeten zorgen. Nog even los van welke crisis of recessie ook. Geen tijd dus om bij de pakken neer te zitten, maar tijd om samen de schouders er onder te zetten en te zorgen dat we in deze veranderende situatie prettig kunnen blijven wonen, werken en recreëren.

Dit doen we ook niet zomaar even. Het vraagt bij onze burgers, bedrijven, verenigingen en instellingen en een omslag in denken en doen: sommigen doen dit al en anderen minder of nog niet. Dit zelfde geldt voor de gemeentelijke organisatie. We zien toenemende goede voorbeelden, waarin openheid en meedenken in het komen tot oplossingen een grondhouding zijn. De dialoog wordt in toenemende mate gevoerd. Maar we zien ook nog teveel foute voorbeelden waar we toch wel denken te weten wat goed is voor de burger en juridiseren in plaats van samen naar oplossingen te zoeken. Een flinke doorn in het oog blijft wat dat betreft vergunningverlening en handhaving. Daar moet echt nog flink aan de weg getimmerd worden, zo blijkt uit te veel voorbeelden. Wij roepen College en ambtenaren op om hier snel stappen te nemen richting een burgergerichte en transparante dienstverlening. Het vragen wat de burger belangrijk vindt als het gaat om handhaving is wat dat betreft mogelijk een lichtpuntje. Wat breder bekeken: we moeten als ambtelijk apparaat, College en Raad samen werken aan verbeteringen zodat het vertrouwen van de burger in ons op een hoger niveau komt. Voor iedereen is duidelijk dat daar nog een flinke opgave ligt.

Dan naar de bezuinigingen, voorzitter. Onze fractie ondersteunt de uitgangspunten van het College als het gaat om de bezuinigingen: zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid, zorg voor diegenen die hiertoe niet of onvoldoende in staat zijn, toepassen van het profijtbeginsel, zoeken naar concentraties en combinaties, passende ambitie en gemeentelijke betrokkenheid als dit de samenleving dient.

Wij willen hier nog wel wat aan toevoegen of beter gezegd wat nuanceren: zorg voor de leefbaarheid in alle kernen en dus een juiste balans als het gaat om bijvoorbeeld het profijtbeginsel. Verenigingen en haar vrijwilligers zijn er namelijk vaak niet alleen voor haar leden, maar ze zijn het cement van de hele samenleving. Dat moeten we koesteren en versterken. Dat betekent ook dat we zuinig moeten zijn op onze voorzieningen als belangrijke ontmoetings- en ontspanningsplekken.

Dit vindt u ook terug in de keuzes die Onafhankelijk Moerdijk maakt. De kern is dat we vinden dat we met elkaar op vele fronten met alle betrokkenen aan de slag moeten om te komen tot kostenbesparing of opbrengstverhoging. Dus niet bijvoorbeeld de OZB verhogen zodat we het weer een tijdje uitzingen, maar nu met elkaar aan de slag. Daarvoor hebben we met elkaar wel tijd nodig, wil je dit zorgvuldig doen. Tegelijkertijd moet er druk zijn zodat we niet denken dat het

wel los loopt. Want, er zal nog meer op ons af komen. Dat is wel duidelijk. Kijk alleen maar wat er staat te gebeuren op het vlak van werk en inkomen en de sociale zekerheid. Goed dat gemeenten hier de uitvoering meer ter hand gaan nemen. Dat maakt het een stuk persoonlijker. Maar tegelijkertijd zullen we hier geconfronteerd worden met zogenaamde efficiencykortingen, anders gezegd: we krijgen minder geld om allerlei regelingen uit te voeren die het Rijk nu nog voor haar rekening neemt. Dan kunnen we wachten tot die tijd aanbreekt en voorlopig een beetje sleutelen aan de OZB. Dat is niet wat Onafhankelijk Moerdijk wil. We moeten nu anticiperen en samen met alle betrokkenen zoeken naar mogelijkheden. Nu hebben we daar nog tijd voor, straks moeten we wellicht snel handelen en dan pijnlijke besluiten nemen zonder dat een goede dialoog en zoeken naar oplossingen mogelijk is. Dan liever op dat moment het OZB-instrument hanteren.

De fractie van Onafhankelijk Moerdijk heeft de volgende keuzes gemaakt en deze samen met onze coalitiepartners in amendementen verwoord:

- Bezuinigen conform het voorstel van het College op een aantal onderdelen: huurverhoging peuterspeelzaal en BSO, gymzalen, verhogen havengelden, bezuinigingstaakstelling op grote subsidies, invoeren inkomensafhankelijke bijdrage WMO, afschaffen subsidie regionale muziekschool (en daar tegenover investeren in jeugd in aanraking laten komen met muziek en cultuur), afschaffen vaste budget dorpsplannen, beëindigen stedenbanden, kostendekkendheid 'bevolking en burgerlijke stand' vergroten en verhogen leges rijbewijzen en toeristenbelasting.

Een enkele toelichting:

- Dorpsplannen blijven voor Onafhankelijk Moerdijk zeer belangrijk, maar om nu op voorhand een potje geld daarvoor te hebben is niet nodig. Eerst nieuwe plannen maken, dan kijken wat nodig is en vervolgens daarover beslissen. Dus de dorpsplannen vernieuwen en gaan uitvoeren en op dat moment bezien hoeveel geld daarvoor nodig is en dus blijven investeren in alle kernen.
- Muziek en cultuur is belangrijk, daarin willen we investeren. Maar niet op de huidige manier. Dat is te eenzijdig, te statisch en met onvoldoende bereik. Wel blijven we investeren en blijven we het mogelijk maken dat zoveel mogelijk kinderen met muziek en cultuur opgroeien. Daar waar nodig zullen we dat wat Onafhankelijk Moerdijk betreft als gemeente financieel ondersteunen.
- Een inkomensafhankelijke eigen bijdragen op alle individuele voorzieningen WMO vraagt een duidelijke onderbouwing en goed beeld van de effecten. We moeten daar extra omzichtig mee omspringen. Daarom vragen we daar nadrukkelijke een nadere uitwerking en onderbouwing en beschouwen de bedragen voornamelijk als indicatief.
- Met pijn in het hart noemen we ook het millenniumpotje als bezuiniging, maar willen ook daar de zaak omdraaien. We vragen het College om met voorstellen te komen hoe we toch een bijdrage kunnen leveren aan de millenniumdoelstellingen. We denken daar graag in mee!
- Ook de speelpleinen blijven belangrijk, maar ook daar moeten we de tering naar de nering zetten. In dit geval door daar de uitgaven wat meer uit te smeren in de tijd, maar wel op de plekken waar dat nodig is door te gaan met het beleid om te komen tot meer speelruimte voor onze kinderen. Bij knelpunten kunt u dan op ons rekenen.

We zien ook bezuinigingsvoorstellen waar we het nadrukkelijk eens zijn met de achterliggende principes, zoals de zwembaden: we moeten daar gaan bezuinigen, maar niet overhaast en zeker niet zomaar en ten koste van afkoopsommen. Daarom zien we de bedragen die we aan deze zaken hebben gekoppeld als richtinggevende ramingen: meer waar het meer kan, minder waar het echt niet kan. Wel met de stok achter de deur dat dit niet vrijblijvend is. Dus nadrukkelijk samen gaan kijken hoe het goedkoper kan en dit ook realiseren en daarnaast vooruitdenken hoe we precies verder willen: 4 zwembaden bijvoorbeeld is een luxe die we ons na 2015 niet meer kunnen veroorloven, tenzij marktpartijen daarin springen. Laten we het samen zodanig regelen dat zwemmen in onze gemeente voor zo veel mogelijk mensen toegankelijk blijft. En dat kunnen we alleen samen bereiken!

Ook moeten we wat met de verhuur van de buitensportaccommodaties. Dit gaat jaarlijks om veel geld, dat moet goedkoper kunnen en bovendien is een uniformering hard nodig. Daarom ons voorstel om met beide zaken aan de slag te gaan. Zo kunnen we buitensportaccommodaties ook op de langere termijn behouden. En ja, dat zal ook offers en (nog meer) creativiteit vragen van onze sportverenigingen en van onszelf.

Een aantal zaken stemmen we niet mee in: halveren budget verkeersmaatregelen, leges gehandicaptenparkeerplaats. Het nemen van kleinschalige verkeersmaatregelen is cruciaal voor de leefbaarheid en veiligheid, speelpleinen moeten juist open: er moet voldoende speelruimte zijn in alle kernen, millenniumverhaal: we moeten ook ons steentje blijven bijdragen aan een betere wereld buiten onze landsgrenzen. De gehandicapten willen we niet extra belasten omdat ze een handicap hebben en geen drempel opwerpen om ook mobiel mee te kunnen doen. Hooguit zijn we bereid om hier het komen tot kostendekkendheid nader te onderzoeken. Bezuinigen op de gemeenschapshuizen zien we alleen op de commerciële activiteiten en zeker niet zodanig dat verenigingen hierdoor in het gedrang komen. Daarom daar ook een flinke terugschroefing van het bezuinigingsvoorstel.

Belastingen verhogen willen we voornamelijk vooral vanuit de gedachte dat we allemaal moeten bijdragen: burgers dragen direct of indirect al bij in verschillende bezuinigingen. Bedrijven doen dat wat ons betreft via een lichte verhoging van de OZB. Dus nu – buiten de inflatiecorrectie alleen een OZB-verhoging voor de bedrijven. Zo dragen we

allemaal ons steentje bij. Overigens dringen we er hier bij het College nogmaals op aan om te bewerkstelligen dat de korting op het gemeentefonds drastisch wordt verlaagd. Het is natuurlijk onvoorstelbaar dat er een fikse korting is omdat we veel OZB ontvangen door het grote bedrijvenareaal, terwijl we tegelijkertijd het geld hard nodig hebben om de veiligheid, leefbaarheid en milieu te kunnen waarborgen.

Ook is er vanuit het College een aantal voorstellen voor verhoging van de uitgaven. Op zichzelf op onderwerpen waarbij we ons dat voor kunnen stellen. Vooral veiligheid is daarin een hele wezenlijke. Wij pleiten al jaren voor verbeteringen op dit front, tezamen met meer werk maken van het verlagen van de overlast die met name industrie en logistiek veroorzaken. In die zin zijn we heel blij met de milieustreefbeelden: niet meer redeneren vanuit de industrie en het opzoeken van de grenzen binnen de regelgeving, maar redeneren vanuit de leefbaarheid van de bewoners. Een cruciale omslag in het denken. De volgorde in het bekende rijtje is niet voor niets: people, planet, profit! We willen deze gelden voor verhoging van uitgaven echter niet op voorhand voteren, maar eerst het gesprek aangaan op basis van concrete voorstellen. Wel houden we financiële ruimte door een passend begrotingsoverschot in te bouwen.

Tot slot, voorzitter. Er zijn wat Onafhankelijk Moerdijk betreft nog voldoende mogelijkheden om verder te bezuinigen in de gemeentelijke organisatie. Op plekken kan het nog stukken efficiënter en zeker door verdere verbetering van de dienstverlening (en beginspraak) kunnen de kosten omlaag die we nu maken voor bijvoorbeeld klachten- en bezwarenafhandeling en allerlei juridische procedures. Ook als we meer gebruik maken van de kennis en kunde die aanwezig is binnen de bevolking en bedrijven kunnen we besparen. Dat biedt voldoende mogelijkheden en bovendien een mooi perspectief: door beter samen te werken kunnen we verbeteringen realiseren en het leuker maken tegen minder kosten. Dat is waar we op moeten zetten in de komende tijd. Dat lukt alleen SAMEN!